

Redegørelse 2008

Revisortilsynet

SEKRETARIAT: ERHVERVS- OG SELSKABSSTYRELSEN, KAMPMANNSGADE 1, 1780 KØBENHAVN V
E-mail: revisortilsynet@eogs.dk – web: www.revisortilsynet.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning og sammenfatning.....	3
2. Revisortilsynets og kvalitetskontrollens grundlag og opgave	4
3. Revisortilsynets medlemmer og sekretariat pr. 1 juli 2009.....	5
4. Revisortilsynets virksomhed i 2008	6
4.1. Revisortilsynets reaktion på den ordinære kvalitetskontrol 2008.....	6
4.2. Revisortilsynets reaktion over for revisionsvirksomheder, der er pålagt en fornyet kvalitetskontrol i 2007	9
4.3. Revisortilsynets oversendelser til Revisornævnet og resultatet heraf 2004-2008	12

1. Indledning og sammenfatning

Revisortilsynets opgave er at kontrollere, om revisionsvirksomhederne lever op til revisorlovens krav om uafhængighed og kvalitet, når de foretager revision eller afgiver erklæringer. Revisortilsynet har hidtil kontrolleret alle statsautoriserede og registrerede revisionsvirksomheder mindst hvert fjerde år.

I perioden 2004-2007 gennemførte Revisortilsynet den første kvalitetskontrol af samtlige danske revisionsvirksomheder, der var oprettet inden 1. marts 2004. Resultatet af denne første cyklus er beskrevet i Revisortilsynets Redegørelse for 2007.

Nedenfor beskrives resultaterne for Revisortilsynets virksomhed i 2008, som er det sidste år, hvor kvalitetskontrollen gennemføres efter det gamle "system".

Når der nedenfor henvises til "revisorloven" menes der lov nr. 302 af 30. april 2003 om statsautoriserede og registrerede revisorer. Når der henvises til "bekendtgørelsen", menes der bekendtgørelse nr. 337 af 10. maj 2004 om kvalitetskontrol og Revisortilsynets virksomhed.

Kvalitetskontrollen vil fremover blive gennemført efter nye regler, som indfører en række ændringer i tilrettelæggelse gennemførelse af kontrollen¹.

2008

I 2008 har 710 revisionsvirksomheder været udtaget til Revisortilsynets kvalitetskontrol. For det første har Revisortilsynet udtaget 618 revisionsvirksomheder til den ordinære kvalitetskontrol i 2008. For det andet har Revisortilsynet gennemført en fornyet kontrol af 92 revisionsvirksomheder, der som reaktion på 2007-kvalitetskontrollen fik påbud om at gennemgå en fornyet kvalitetskontrol.

Ud af de 710² revisionsvirksomheder er 155 virksomheder holdingselskaber, som ikke udførte revisions- og erklæringsopgaver. Af de 555 revisionsvirksomheder valgte 139 virksomheder at lade sig slette i Revireg og 38 sager er udgået af kontrollen³. Endvidere har Revisortilsynet, som følge af manglende gennemførelse af kvalitetskontrol, oversendt 13 virksomheder til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med anmodning om sletning i Revireg. I 8 sager er erklæringen af forskellige årsager ikke indkommet⁴. Kontrollen har således omfattet 357 egentlige revisionsvirksomheder. 2 sager er på nuværende tidspunkt uafsluttede.

¹ Disse regler fremgår af lov nr. 468 af 17. juni 2008, Lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven), §§ 28-29 og 34-36 og bekendtgørelse nr.42 af 28/01/2009 om kvalitetskontrol og Revisortilsynets virksomhed.

² Tallet dækker både den ordinære kontrol, holdingsvirksomheder samt fornyede kontroller i 2007.

³ Sagerne er for eksempel udgået, fordi virksomheden som holdingselskab tidligere er kontrolleret eller fordi virksomheden tidligere er kontrolleret under andet cvr.nr.

⁴ Indsendelsesfristen er udsat pga. sygdom eller med henblik på, at kontrollen udføres efter den nye bekendtgørelse.

I sager hvor Revisortilsynet vurderede, at der ikke kunne blive tale om en umiddelbar godkendelse, blev kvalitetskontrollantens arbejds papirer i de fleste tilfælde indhentet med henblik på at afgøre, hvilken reaktion der ville være passende i den konkrete sag. Derudover har Revisortilsynet stikprøvevis indhentet kvalitetskontrollanternes arbejds papirer i et antal sager, jf. § 20 i bekendtgørelsen om Revisortilsynet. Disse sager har ikke givet anledning til reaktioner fra Revisortilsynet.

Af de kontrollerede virksomheder er i alt 277 godkendte, mens 21 sager er oversendt til Revisornævnet, og samtidig har virksomhederne fået pålagt en ny kontrol. Endvidere har 31 virksomheder fået en påtale og krav om ny kontrol, og 26 virksomheder har fået en påtale.

Revisortilsynet kan konstatere, at der i en række mindre revisionsvirksomheder fortsat er problemer med at sikre et tilstrækkeligt system og anvendelsen heraf. Endvidere kan Tilsynet konstatere i lighed med kontrollen i 2007, at der i en række virksomheder, også større, er fejl i enkeltsagerne.

2. Revisortilsynets og kvalitetskontrollens grundlag og opgave

Kvalitetskontrollen for 2008 er gennemført i henhold til den tidligere revisorlov, lov nr. 302 af 30. april 2003, § 15, stk. 3 samt bekendtgørelse om kvalitetskontrol og Revisortilsynets virksomhed nr. 337 af 10. maj 2004.

Kvalitetskontrollen omfattede udførelsen af og uafhængigheden i forbindelse med de opgaver, som revisor beskæftiger sig med i henhold til revisorlovens § 1, stk. 2.

Den praktiske gennemførelse af kvalitetskontrollen i virksomhederne er foretaget af kvalitetskontrollanterne. Efter bekendtgørelsens § 17 skal kvalitetskontrollanter deltage i et møde med Revisortilsynets formand. I 2008 blev møderne holdt i september i København og Århus. Møderne afholdtes i forbindelse med kursus om kvalitetskontrol, som de to revisorforeninger havde fået godkendt efter bekendtgørelsens § 16, stk. 3. Herudover blev der holdt et opsamlingsmøde i København. Opfølgning på kontrollanternes arbejde er løbende blevet foretaget i form af dialog mellem kontrollanterne og Revisortilsynets sekretariat.

Revisortilsynet udarbejder årligt ”Retningslinjer for gennemførelse af kvalitetskontrol og rapportering herom” ligesom Revisortilsynet årligt udgiver en redegørelse.

En nærmere beskrivelse af Revisortilsynets og kvalitetskontrollens grundlag og opgaver kan findes på Revisortilsynets hjemmeside www.revisortilsynet.dk. Samme sted findes også Revisortilsynets retningslinjer og redegørelser.

3. Revisortilsynets medlemmer og sekretariat pr. 1 juli 2009

Formand:

Vicedirektør Kim Sparlund

Medlemmer:

Statsautoriseret revisor Jens Skovby

Statsautoriseret revisor Jørgen Holm Andersen (Suppleant for Lars Andersen, der er udtrådt i april 2009)

Registreret revisor FRR Steen Laursen

Registreret revisor FRR Claus Guldborg Nyvold (Suppleant for reg. revisor Jonna H. Roth, der er udtrådt i 2008)

Direktør Kim Munch Lendal

Juridisk konsulent Lene Nielsen

Controller Lisbeth Schierbeck

Afdelingschef Margaret Dam Lohse

Sekretariat:

Chefkonsulent Vibeke Sylvest Barfoed, cand.jur., MPA

Fuldmægtig Christel Maria Thousing, CMA

Fuldmægtig Allan Vestergaard, CMA

Fuldmægtig Rune Frøding, Cand. Scient. Adm

Fuldmægtig Nuray Atay, CMA

Kontorfuldmægtig Pia Jensen

Overassistent Chalotte R. Møller

Studertermedhjælpere

4. Revisortilsynets virksomhed i 2008

Den ordinære kvalitetskontrol har omfattet 618 revisionsvirksomheder.

Der er blevet kontrolleret 155 holdingselskaber, der alle er godkendte. Disse virksomheder er holdt ude fra de efterfølgende tabeller i redegørelsen, idet der ikke udføres revisions- og erklæringsopgaver gennem disse virksomheder.

Derudover har der været gennemført fornyet kontrol af 92 revisionsvirksomheder, der som reaktion på 2007-kvalitetskontrollen fik påbud om at gennemgå en fornyet kvalitetskontrol.

Sagsbehandling og stillingtagen til kvalitetskontrollanternes erklæringer har fundet sted i perioden november 2008 til juni 2009. Resultaterne af den fornyede kontrol for 2007 er inkluderet i denne redegørelse. Tallene for den fornyede kontrol fra 2007 indgår ikke i beregningerne og statistikken for 2008, men fremgår af særskilte tabeller i afsnit 4.2.

4.1. Revisortilsynets reaktion på den ordinære kvalitetskontrol 2008

Ved fristudløbet den 15. november 2008 havde Revisortilsynet modtaget en stor del af erklæringerne, og efter der er foretaget rykkerprocedurer, er der i alt indkommet 297 erklæringer vedrørende den ordinære kvalitetskontrol og 60 erklæringer vedrørende den fornyede kontrol.

Revisortilsynet har i forbindelse med 2008-kontrollen oversendt 13 virksomheder til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, heraf vedrører 5 virksomheder den fornyede kontrol med henblik på sletning fra Revireg, fordi de ikke har indgået aftale om kvalitetskontrol, eller fordi en erklæring om kvalitetskontrol ikke foreligger. Herudover har 139 revisionsvirksomheder ladet sig slette fra Revireg efter udtagelse til kvalitetskontrol, heraf vedrører 20 virksomheder den fornyede kontrol.

Stort set alle revisionsvirksomheder har nu fået etableret og implementeret et kvalitetsstyringssystem. Revisortilsynet er derfor i 2008-kontrollen i højere grad stødt på mangelfulde kvalitetsstyringssystemer, eller kvalitetsstyringssystemer, der ikke anvendes i fornødent omfang, end på egentlig manglende kvalitetsstyringssystemer. Revisortilsynet har derfor også fokuseret på konstaterede fejl i de enkelte sager, herunder mangler i sagsbehandlingen for eksempel i form af manglende dokumentation, eller fejl i revisors erklæringsafgivelse.

Revisortilsynet har også i 2008 kunnet konstatere, at virksomheder, hvor der er et kvalitetsstyringssystem, men hvor dette ikke er tilfredsstillende, har flere fejl i enkeltsagerne. Hvor der er tale om væsentlige fejl i enkeltsagerne og afgivelse af erklæringer, der ikke opfylder erklæringsbekendtgørelsen, er sagen oversendt til Revisornævnet.

Da fejl i erklæringsafgivelse kan have væsentlig betydning for regnskabsbrugerne, har Revisortilsynet - og vil fortsat have - stor fokus på sager, hvor den afgivne erklæring ikke fuldt ud afspejler forholdene i den reviderede virksomhed eller hvor erklæringsbekendtgørelsen ikke er overholdt.

Nedenfor er opgjort Revisortilsynets reaktion over for de revisionsvirksomheder, der blev udtaget til kontrol i 2008⁵.

Table 1. Antallet af gennemførte kvalitetskontroller

Antal revisionsvirksomheder udtaget til kvalitetskontrol i 2008 ⁶	463
Heraf slettet i Revireg af revisionsvirksomheden selv	119
Heraf oversendt til E&S af Revisortilsynet som følge af manglende kvalitetskontrol ⁷	8
Udgåede sager ⁸	35
Antal gennemførte kvalitetskontroller	<u>301</u>
Modtagne erklæringer	<u>297</u>
Uafsluttede sager	<u>1</u>
Antal afsluttede sager	296

Table 2. Resultat fordelt på antal virksomheder

Modtagne erklæringer vedrørende afsluttede sager	Gennemført kvalitetskontrol uden yderligere opfølgning	Reaktioner		
		Påtale uden ny kontrol	Påtale med ny kontrol	Påtale med oversendelse til Revisornævn og ny kontrol ⁹
296	234	22	26	14
100 pct.	79 pct.	7,5 pct.	8,5 pct.	5 pct.

⁵ Da en del sager på tidspunktet for redegørelsen udarbejdelse fortsat er i høring, kan der forekomme ændringer i tallene.

⁶ Holdingselskaber er holdt ude af tallene. I 2008 er 155 holdingselskaber kontrolleret.

⁷ Enten som følge af, at revisionsvirksomheden ikke havde indsendt en aftale om kvalitetskontrol til godkendelse i Revisortilsynet eller som følge af, at revisionsvirksomheden trods indgået aftale om kvalitetskontrol ikke har gennemgået en kvalitetskontrol.

⁸ Sagerne er for eksempel udgået, fordi virksomheden som holdingselskab tidligere er kontrolleret eller fordi virksomheden tidligere er kontrolleret under andet cvr.nummer.

⁹ Revisionsvirksomhed, revisor eller begge er oversendt til Revisornævnet. Dette gælder alle tabellerne.

Tabel 3. Resultat fordelt efter virksomhedsart

	Modtagne erklæringer vedrørende afsluttede sager	Gennemført kvalitetskontrol uden yderligere opfølgning	Reaktioner		
			Påtale uden ny kontrol	Påtale med ny kontrol	Påtale med oversendelse til Revisornævn og ny kontrol
Statsautoriserede revisionsvirksomheder	73	61	6	3	3
	100 pct.	84 pct.	8 pct.	4 pct.	4 pct.
Registrerede revisionsvirksomheder	223	173	16	23	11
	100 pct.	78 pct.	7 pct.	10 pct.	5 pct.

Tabel 4. Resultat fordelt efter virksomhedsstørrelse

	Modtagne erklæringer vedrørende afsluttede sager	Gennemført kvalitetskontrol uden yderligere opfølgning	Reaktioner		
			Påtale uden ny kontrol	Påtale med ny kontrol	Påtale med oversendelse til Revisornævn og ny kontrol
Revisionsvirksomheder med kun én beskikket revisor	187	146	14	16	11
	100 pct.	78 pct.	7 pct.	9 pct.	6 pct.
Revisionsvirksomheder med flere beskikkede revisorer	109	88	8	9	4
	100 pct.	81 pct.	7 pct.	8 pct.	4 pct.

På baggrund af kvalitetskontrollen har Revisortilsynet reageret over for 21 pct. af revisionsvirksomhederne med påtale eller påtale med ny kontrol. 5 pct. af sagerne er oversendt til Revisornævnet. I forhold til 2007 er niveauet lidt lavere, idet 27 pct. af de kontrollerede virksomheder fik en reaktion i 2007 og 6 pct. blev oversendt til Revisornævnet¹⁰.

¹⁰ Jf. tabel 2 i Revisortilsynets redegørelse for 2007

I forhold til virksomhedsstørrelse fremgår det af tabel 4, at Revisortilsynet har reageret over for 22 pct. af enkeltmandsvirksomhederne. Dette er en smule lavere end i 2007, hvor der blev reageret over for 26 pct.

Nedenstående tabel viser årsagerne til, at Revisortilsynet har oversendt sagen til Revisornævnet vedrørende kvalitetskontrollen 2008.

Tabel 5. Revisortilsynets reaktion - Årsag – Revisornævnsoversendelse (+ påtale med fornyet kontrol)

Antal sager oversendt til Revisornævnet ¹¹	14
Kvalitetsstyringssystemet:	
– Manglende etablering eller implementering/anvendelse af et tilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem	5
– Væsentlige mangler i kvalitetsstyringssystemet	6
I alt	11
Enkeltsager:	
– Manglende uafhængighed	1
– Væsentlige mangler eller fejl i sagsbehandlingen ¹²	9
– Revisionspåtegningen eller erklæringen ikke i overensstemmelse med erklæringsbekendtgørelsen	11
I alt	21

I 9 sager har Revisortilsynet indbragt både revisionsvirksomheden og revisor personligt for Revisornævnet. I 2008 er der ingen sager, hvor virksomheden alene er indbragt. I 5 sager er alene revisor(er) personligt indbragt. I alt er 15 revisorer personligt indbragt.

I lighed med 2007 har Revisortilsynet valgt at indbringe et større antal revisorer personligt. Dette er blandt andet en konsekvens af, at flere og flere revisionsvirksomheder nu har et kvalitetsstyringssystem, og at Revisortilsynet har øget fokus på enkeltsagerne. Det er ikke kun virksomhederne, der har ansvar i forhold til kvalitetsstyring. Den enkelte revisor har også et ansvar for, at kvalitetsstyringssystemet anvendes i den konkrete sag, at der ikke er fejl og/eller mangler i sagsbehandlingen samt at erklæringsbekendtgørelsen overholdes.

4.2. Revisortilsynets reaktion over for revisionsvirksomheder, der er pålagt en fornyet kvalitetskontrol i 2007

På baggrund af kontrollen i 2007 skulle i alt 92 virksomheder gennemgå en fornyet kontrol i 2007. I 20 tilfælde slettede virksomheden sig i Revireg inden gennemførelsen af kontrollen. 5 sager er oversendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på grund af manglende kvalitetskontrol. 3 sager er udgået. Der er indkommet erklæringer i 60 sager.

¹¹ I samme sag kan der være indbragt for flere forhold. Derfor er antallet af indbringelsesgrunde højere end antallet af sager indbragt.

¹² Mangelfuld sagsbehandling dækker bl.a. manglende dokumentation for overholdelse af uafhængighedsreglerne, manglende planlægning og manglende del- og hovedkonklusioner.

I 81 tilfælde er der tale om en fornyet kontrol direkte som følge af tilsynet i 2007. I 2 af de resterende 11 sager er der tale om revisionsvirksomheder, der oprindeligt blev udtaget til kvalitetskontrol i 2004¹³, 2 der oprindeligt blev udtaget i 2005 og 7 i 2006¹⁴, og som ikke efterfølgende har fået en blank godkendelse.

I det følgende opgøres Revisortilsynets reaktion over for de revisionsvirksomheder, der skulle gennemgå en fornyet kontrol i 2008.

Tabel 6. Antallet af gennemførte fornyede kvalitetskontroller

Antal revisionsvirksomheder udtaget til fornyet kvalitetskontrol i 2007	92
Heraf slettet i Revireg af revisionsvirksomheden selv	20
Heraf oversendt til E&S af Revisortilsynet som følge af manglende kvalitetskontrol ¹⁵	5
Udgåede sager	3
Antal gennemførte kvalitetskontroller	<u>64</u>
Modtagne erklæringer	<u>60</u>
Uafsluttede sager	<u>1</u>
Antal afsluttede sager	59

Tabel 7. Resultat fordelt på antal virksomheder

Modtagne erklæringer vedrørende afsluttede sager	Gennemført kvalitetskontrol uden yderligere opfølgning	Reaktioner		
		Påtale uden ny kontrol	Påtale med ny kontrol	Påtale med oversendelse til Disciplinærnævn og ny kontrol
59	43	4	5	7
100 pct.	73 pct.	7 pct.	8 pct.	12 pct.

¹³ I tabel 8 er der særskilt redegjort for disse sager. En af sagerne er oversendt til E&S. Tallene indgår også i tabel 6 og 7.

¹⁴ I tabel 9 er der særskilt redegjort for disse sager. Tallene indgår også i tabel 6 og 7.

¹⁵ Enten som følge af, at revisionsvirksomheden ikke havde indsendt en aftale om kvalitetskontrol til godkendelse i Revisortilsynet eller som følge af, at revisionsvirksomheden trods indgået aftale om kvalitetskontrol ikke har gennemgået en kvalitetskontrol

Tabel 8. Resultat for virksomheder, der oprindeligt blev udtaget til kvalitetskontrol i 2004¹⁶

Modtagne erklæringer vedrørende afsluttede sager	Gennemført kvalitetskontrol uden yderligere opfølgning	Reaktioner		
		Påtale uden ny kontrol	Påtale med ny kontrol	Påtale med oversendelse til Disciplinærnævn og ny kontrol
1	0	0	0	1

Tabel 9. Resultat for virksomheder, der oprindeligt blev udtaget til kvalitetskontrol i 2006¹⁷

Modtagne erklæringer vedrørende afsluttede sager	Gennemført kvalitetskontrol uden yderligere opfølgning	Reaktioner		
		Påtale uden ny kontrol	Påtale med ny kontrol	Påtale med oversendelse til Disciplinærnævn og ny kontrol
5	2	1	0	2

På baggrund af den fornyede kvalitetskontrol har Revisortilsynet reageret over for 27 pct. af revisionsvirksomhederne med påtale og påtale med ny kontrol, hvoraf 12 pct. er oversendt til Revisornævnet, jf. tabel 7.

Forholdsvis flere virksomheder, der har gennemgået en fornyet kontrol, nemlig 12 pct., er oversendt til Revisornævnet end virksomheder, der har gennemgået en kvalitetskontrol første gang i 2008, hvor 5 pct. er oversendt, jf. tabel 2 sammenholdt med tabel 7.

Når det drejer sig om de virksomheder, der oprindeligt er udtaget til kvalitetskontrol i 2004 og 2006¹⁸ og som siden er pålagt fornyede kvalitetskontroller, har Revisortilsynet oversendt 3 ud af 6 virksomheder til Revisornævnet, jf. tabel 8 og 9.

Nedenstående tabel viser årsagerne til, at Revisortilsynet har oversendt de 7 sager til Revisornævnet.

¹⁶ Tallene i tabellen er en delmængde af de tal, der indgår i tabel 7.

¹⁷ Tallene i tabellen er en delmængde af de tal, der indgår i tabel 7.

¹⁸ De 2 virksomheder, der oprindeligt var udtaget til kvalitetskontrol i 2005, har valgt at lade sig slette i Revireg

Tabel 10. Revisortilsynets reaktion - Årsag - Revisornævnsoversendelse¹⁹

Antal sager	7
Kvalitetsstyringssystemet:	
– Manglende etablering eller implementering/anvendelse af et tilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem	3
– Væsentlige mangler i kvalitetsstyringssystemet	1
I alt	4
Enkeltsager:	
– Manglende uafhængighed	1
– Væsentlige fejl og mangler i sagsbehandlingen	5
– Revisionspåtegningen eller erklæringen ikke i overensstemmelse med erklæringsbekendtgørelsen	2
I alt	8

Revisortilsynet har i 5 sager både indbragt virksomheden og revisor personligt for Revisornævnet. I 2 sager er alene revisor indbragt. I alt er 11 revisorer personligt indbragt.

4.3. Revisortilsynets oversendelser til Revisornævnet og resultatet heraf 2004-2008

Tabel 11. Revisortilsynets oversendelser til Revisornævnet og resultatet heraf

År	Antal	Sager til afgørelse i Revisornævnet	Endnu vserende sager i Revisornævnet	Afgjorte sager i Revisornævnet	Sager afvist af Revisornævnet	Frifundne af Revisornævnet	Sanktioneret af Revisornævnet
2004	20	0	20	0	2	18	
			100 pct.	0 pct.	10 pct.	90 pct.	
2005	12	0	12	1	2	9	
			100 pct.	8 pct.	17 pct.	75 pct.	
2006	26	5	21	2	3	16	
			100 pct.	10 pct.	14 pct.	76 pct.	
2007	26	21	5	0	0	5	
			100 pct.	0 pct.	0 pct.	100pct.	
2008 ²⁰	21	21	0	0	0	0	
			-	-	-	-	

¹⁹ I samme sag kan der være indbragt for flere forhold. Derfor er antallet af indbringelsesgrunde højere end antallet af sager indbragt. Da en del sager endnu er i høring, kan der komme ændringer efterfølgende i tallene.

²⁰ Da en del sager endnu er i høring, kan der komme ændringer efterfølgende i tallene.

Revisortilsynet har i alt siden 2004 indbragt 105 sager for Revisornævnet, heraf er 47 sager endnu verserende.

Revisornævnet har i sine afgørelser for 2004 i alle 18 sager, der er sanktioneret, fundet, at revisionsvirksomheden ikke havde etableret og implementeret et kvalitetsstyringssystem, eller at kvalitetsstyringssystemet ikke var tilstrækkeligt. I de 16 sager fik virksomheden en bøde på 100.000 kr., og 1 virksomhed fik en bøde på 150.000 kr. sammenlagt for 2004 og 2005. I én sag fik virksomheden en advarsel.

I de 9 sager, som Revisornævnet har sanktioneret i 2005, er der givet advarsel i én sag, mens der blev givet en bøde på 100.000 kr. i 8 sager (herunder 150.000 kr. i ovennævnte sag, hvor Revisornævnet traf afgørelse for 2 år samlet). I 2 sager blev revisor også idømt en bøde personligt på henholdsvis 10.000 kr. og 25.000 kr. for fejl i enkeltsager for eksempel i form af overtrædelse af erklæringsbekendtgørelsen.

For sager vedrørende kvalitetskontrollen 2006 har Revisornævnet indtil nu sanktioneret i 21 sager. I 7 sager blev der idømt bøde på 100.000 kr. for manglende etablering eller implementering af et kvalitetsstyringssystem. I en af disse sager blev virksomheden sanktioneret, fordi den i 3 år i træk ikke havde haft et kvalitetsstyringssystem, som kunne godkendes, uden at det for det enkelte år medførte oversendelse til Revisornævnet. I en sag fik virksomheden en samlet bøde på 150.000 kr. for manglende kvalitetsstyringssystem samt overtrædelse af revisorlovens § 13 (vederlag i forhold til omsætning). I en sag er virksomheden idømt en bøde på 50.000 kr., fordi arbejdspapirerne ikke kunne findes. I 10 sager er revisor personligt idømt en bøde på mellem 5.000 og 50.000 kr. for fejl i de udtrukne enkeltsager, f.eks. mangler i sagsbehandlingen eller overtrædelse af erklæringsbekendtgørelsen. I en sag er der givet advarsel til revisor personligt.

I de 5 sager, som Revisornævnet har sanktioneret i 2007, er der i 3 sager givet en bøde på 100.000 kr. til revisionsvirksomheden for manglende anvendelse af kvalitetsstyringssystemet herunder manglende dokumentation. I disse 3 sager har revisorerne også overtrådt lovgivningen, men Revisornævnet har ladet strafansvaret/bøden bortfalde, idet revisionsvirksomheden er blevet dømt for samme forhold. I yderligere 2 sager fik revisionsvirksomheden en bøde på 100.000 kr. for manglende anvendelse af kvalitetsstyringssystemet. Her blev revisorerne også idømt en bøde personligt på 40.000 kr. for manglende revisionsprotokollater.

Nedenfor er angivet de begrundelser, som Revisornævnet har angivet i sine afgørelser:

Table 12. Revisornævnets sanktionering – begrundelser

	2004	2005	2006	2007
Kvalitetsstyringssystemet:				
– Manglende etablering og implementering af kvalitetsstyringssystem	17	8	7	5
– Væsentlige mangler i kvalitetsstyringssystem	1	1	1	
– Virksomhedens uafhængighed			1	
Fejl i enkeltsager:				
– Overtrædelse af erklæringsbekendtgørelsen	1	2	4	
– Mangler i sagsbehandlingen			5	2